

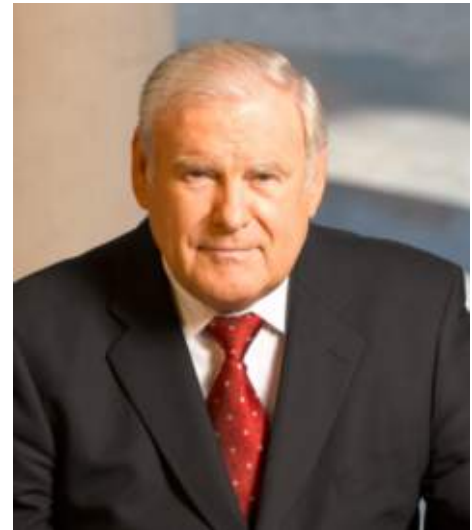
socialinė atsakomybė ir iniciatyvos
2007

Apie bendrovę

„Achemos grupė“ - 2-as pagal dydį Lietuvos koncernas. Bendros koncerno įmonių pajamos 2007 metais siekė 3,7 mlrd. Litų. Pagrindinės veiklos sritys - chemijos pramonė, logistika, transportas ir krova, energetika, viešbučiai ir pramogų centrų verslas.

Iš viso koncernas valdo daugiau kaip 50 kompanijų, kuriose dirba virš 6 000 žmonių, bendrovės išsidėsčiusios visoje Lietuvoje, didžiausiuose šalies miestuose. Koncernui priklauso didžiausia Baltijos šalyse azotinių trąšų gamykla „Achema“ ir diversifikuota krovos ir logistikos kompanija Klaipėdos uoste - KLASCO.

Koncernas „Achemos grupė“ nuo 2005 m. birželio yra Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą narys, nusprendęs savo strategijoje, santykiuose su partneriais ir darbuotojais, kasdienėje veikloje vadovautis 10-čia Pasaulinio susitarimo principų.

Patirtis rodo, kad greitai besikeičiančioje aplinkoje pasitikėjimas kompanija ir reputacija yra neįkainojami. Socialinė atsakomybė lyg mozaika susideda iš susijusių dalių: darbo santykių bendrovėse, etinių nuostatų laikymosi, savanoriškų iniciatyvų. Didelėms, sudėtingų procesų kompanijoms, kurios privalo nuolat tobulinti technologiją, mažinti riziką ir poveikį aplinkai, tai nėra lengvas siekis. Tenka nuolat mokytis, nes padėtis keičiasi ne ką lėčiau nei technologijų srityje.

Veikiame ne vieni - bendradarbiaujame su kitomis didžiausiomis Lietuvos chemijos kompanijomis, valstybinėmis ir visuomeninėmis institucijomis, dalyvaujame fondo „Žalioji karta“, skirto jaunimo aplinkosauginiam švietimui veikloje.

Šioje, antrojoje ISA (CSR) ataskaitoje apžvelgiame svarbiausius 2007 m. nuveiktus darbus. Tęsėme ankstesnes iniciatyvas aplinkos apsaugos, aplinkosauginio švietimo srityse, o pasirašytas Nacionalinis susitarimas su Aplinkos ir Švietimo ministerijomis tapo pagrindu naujiems projektams.

Neabejojame, kad atsakingas elgesys ilgalaikės sėkmės pagrindas.

*Koncerno „Achemos grupė“ prezidentas
dr. Bronislovas Lubys*

Žmogaus teisių apsaugos sritis

1 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje.

2 principas: Užtikrinti, kad verslo organizacijos pačios neprisidėtų prie žmogaus teisių pažeidimų.

Koncernas „Achemos grupė“ veikia laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių. Koncernas neprisideda prie žmogaus teisių pažeidinėjimo ir siekia kurti saugią ir patogią darbo aplinką.

Darbuotojų pareigas ir teises apibrėžia vidiniai nuostatai, Lietuvos įstatymai ir darbuotojų etikos kodeksas. Bendrovėse, kuriose veikia profsąjungos, vadovai atsiskaito ir pagal sudarytas kolektyvines sutartis, vyksta periodiški susitikimai, derybos. Darbuotojai gali dalyvauti politinėje veikloje, kelti savo kandidatūrą rinkimuose, vadovauti rinkimų kampanijoms, rinkti lėšas ir pan., aiškiai atskirdami asmeninę ir koncerno veiklą.

Priimant į darbą nėra diskriminacijos pagal amžių, lytį, tautybę. 34 proc. iš koncerno darbuotojų - moterys. Bendrovėje dirba 16-os tautybių darbuotojai. Koncerno įmonėse 2007 metų pabaigoje dirbo 6 236 etatiniai darbuotojai. Koncerno bendrovėse nedirba vaikai, darbo užmokestis nepriklauso nuo lyties. Koncerne sudaromos vadovų ir specialistų rezervo grupės, numatomi perspektyviausi darbuotojai.

UAB „Achemos“ mokymo centre kvalifikaciją gali tobulinti koncerno darbuotojai, geriausiems darbuotojams apmokamas mokslas aukštesiose mokyklose, kursuose. Visi, dirbantys koncerne, turi lengvatas jam priklausančiuose poilsio namuose, reabilitacinėse įstaigose.

2007 m. didžiausioje koncerno bendrovėje „Achema“ baigta diegti Profesinės saugos ir sveikatos įvertinimo sistema OHSAS.

Parama

Pagrindinės koncerno rėmimo kryptys - mokslo institucijos ir vietinės bendruomenės. Didžiausios koncerno bendrovės turi socialines ir rėmimo programas. Ne viena koncerno bendrovė laikosi tradicijos remti vietos bendruomenes.

„Achema“ savo lėšomis finansuoja polikliniką, skirtą ne tik darbuotojams, bet ir Jonavos miestiečiams. KLASCO rengia metines spartakiadas, remia geriausiųjų darbuotojų mokymąsi. Koncerno „Achemos grupė“ sporto klubas taip pat organizuoja Koncerno bendrovių sporto varžybas.

AB KLASCO iniciatyva kasmet organizuojama ir remiama Pakrantės darbuotojų spartakiada, remiama Jūros šventė, Klaipėdos muzikinis teatras.

UAB Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas Klaipėdos miestui 2007 m. padovanojo 5 proc. viešosios įstaigos Klaipėdos uosto keleivių terminalas dalininko įnašų. Viešoji įstaiga sukurta turizmo skatinimui, ekonominių ir kultūrinių Lietuvos mainų plėtrai, uostamiesčio patrauklumo didinimui.

2007 m. AB „Achema“ skyrė virš 2 mln. Lt paramai. Buvo remiami vaikų globos namai, senelių pensionatas, Neigaliųjų veiklos centras, mokyklos, vaikų darželiai, visuomeninės organizacijos ir kt.

Remiamas ir mokslas: Vilniaus kolegijoje atidaryta „Achemos grupės“ lėšomis įrengta vardinė auditorija, Žemės ūkio universitete - „Agrochemos“ auditorija. KLASCO remia Klaipėdos universiteto informacinį centrą, kasmet skiria premijas mokslininkams bei menininkams.

Iš „Žaliosios kartos“ padėkos renginio mokytojams. Užtrakio parkas

Darbuotojų teisių apsaugos sritis

3 principas: Siekti, kad verslo organizacijos remtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas.

4 principas: Siekti panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą.

5 principas: Siekti panaikinti vaikų darbą.

6 principas: Siekti panaikinti diskriminaciją, susijusią su įdarbinimu ir profesija.

Koncernas „Achemos grupė“ remia asociacijų laisvę ir pripažįsta teisę į veiksmingas bendras derybas, remia siekį panaikinti bet kokį privalomą ar priverstinį darbą, ir siekį panaikinti diskriminaciją, susijusią su darbu ar profesija.

Koncernas laikosi 40 valandų darbo savaitės principo ir netoleruoja priverstinio darbo.

Koncernas palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę. Didžiausiose ir mažesnėse koncerno bendrovėse veikia aktyvios profesinės sąjungos. AB „Achema“, AB KLASCO, UAB „Agrochema“, UAB „Iremas“, AB „Naujoji rūta“, AB „Gliukozė“, UAB „Sienojus“ yra pasirašiusios kolektyvines sutartis su darbuotojais.

AB KLASCO veikia 3 profesinės sąjungos: Darbuotojų profesinė sąjunga, Dokininkų profesinė sąjunga, Lietuvos jūrininkų sąjunga, kurioms kartu priklauso apie 50 proc. įmonės darbuotojų.

„Achemos grupė“ remia pelno nesiekiančias ir nevyriausybinės organizacijas, laikydamosi valstybės teisės aktų reikalavimų.

Operacijų, sunkių ligų, nelaimingų atsitikimų buityje arba kelyje atveju Koncerno darbuotojams suteikiama pašalpa, gydymas.

Aplinkos apsaugos sritis

7 principas: Remti prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą.

8 principas: Imtis iniciatyvų aplinkosauginei atsakomybei didinti.

9 principas: Skatinti aplinkai palankių technologijų vystymąsi ir paplitimą.

Koncernas „Achemos grupė“, laikydamasis aplinkos apsaugos principų, skatina aplinkai palankių technologijų plitimą, jas diegia valdomose bendrovėse, imasi aplinkosaugos iniciatyvų.

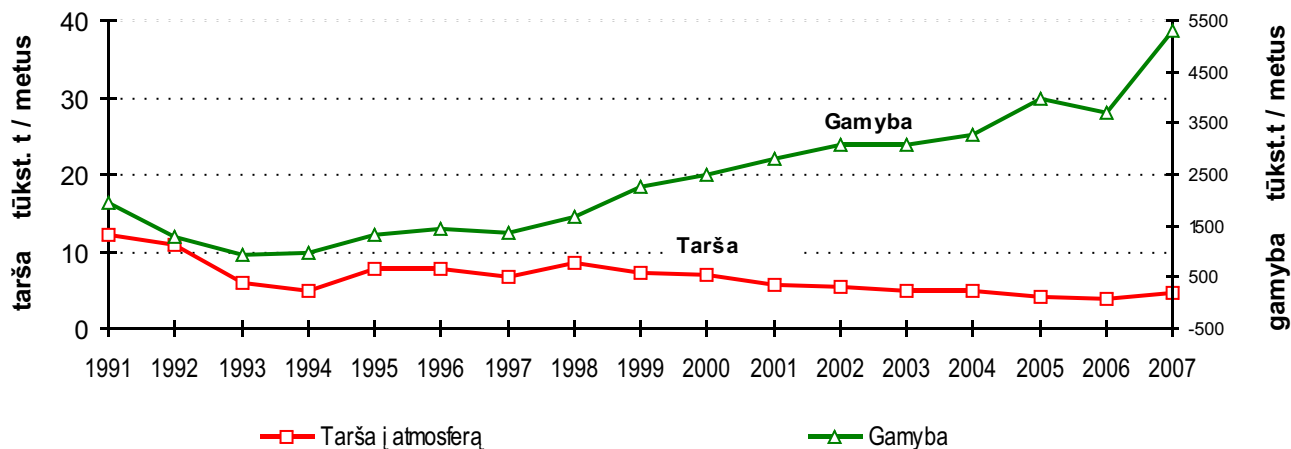
„Achema“ nuolat investuoja į technologijas, užtikrinančias saugią gamybą ir taršos prevenciją. Vienas svarbiausių, 2007 m. baigtų projektų amoniako cecho visiško automatizavimo programa. Ja gamyba optimizuota taip, kad sumažėtų taršos šaltinių ir leidimų skaičius, o išmetamas NOx kiekis sumažėtų daugiau nei 10 proc.

Nuo 2008 m. iki 2012 m. AB „Achema“ savanoriškai planuoja vykdyti 2 Kioto protokolo Bendro įgyvendinimo mechanizmo projektus. Projektų tikslas - sumažinti „šiltnamio efektą“ sukeliančių dujų išmetimus. Įgyvendinus projektus, N2O (azoto nuosėdos) išlakos, susidaranti gaminant azoto rūgštį, sumažėtų daugiau nei 80 proc.

Aplinkos ir gamtos būklė šalia gamyklos stebima ne tik „Achemos“ darbuotojų, bet ir mokslininkų iš Lietuvos Žemės ūkio universiteto, Botanikos instituto.

AB „Achema“ remia Europos Trašų gamintojų asociacijos (EFMA) surinktą Produkto vadybos sistemą (Product Stewardship). Laikantis teisinių aktų reikalavimų, vykdoma ozono sluoksnį ardantių medžiagų apskaita ir kontrolė, rūšiuojamos atliekos ir kontroliuojamas jų išvežimas į antrinių žaliavų supirktuves. Bendrovėje veikia Aplinkos apsaugos centras, kuriame dirba 14 darbuotojų.

AB „Achema“ taršos ir gamybos santykis

2007 m. apie 10 proc. lėšų nuo bendros apyvartos investuota į aplinkosaugą, įrenginių renovaciją, rekonstrukciją ir modernizavimą, aplinkos tausojimą.

ISO 14001 aplinkos apsaugos vadybos sistema veikia bendrovėse: AB „Achema“, AB KLASCO, UAB Klaipėdos keleivių ir krovinių terminalas, UAB Krovinių terminalas.

Koncerne baigiama diegti elektroninė verslo valdymo sistema žymiai sumažins popieriaus naudojimą biuruose.

„Žalieji“ produktai ir procesai

Vėjo energetika

Energetikos bendrovės UAB „Renerga“ gamina elektros energiją iš atsinaujinančių šaltinių. 2007 m. Pradžioje atidarytas vėjo jėgainių parkas Kretingos rajone. Jo galingumas - 16 MW. Tokio galingumo elektros jėgainė, naudodama iškastinį kurą į atmosferą per 1 metus išmestų apie 27 tūkst. t. Co₂.

AdBlue

Atsižvelgdama į paklausą, AB „Achema“ 2007 m. pradėjo AdBlue pramoninę gamybą. AdBlue vardu rinkoje vadinamas karbamido tirpalas naudojamas technologijoje, mažinančioje sunkvežimių taršą iki Europos Sąjungoje priimtinių standartų.

UAB „Renerga“ vėjo jėgainės Benaičiuose

Socialinės partnerystės iniciatyvos

2007.05.22 pasirašytas Nacionalinis susitarimas dėl aplinkosauginio švietimo pažangos. Jį pasirašė švietimo ir mokslo ministrė R. Žakaitienė, aplinkos ministras A. Kundrotas bei aplinkosauginės iniciatyvos „Žalioji karta“, vienijančios pramonės įmonės AB „Achema“, AB „Lifosa“ ir AB „Mažeikių nafta“, iniciatorius B.Lubys. Nacionaliniu susitarimu siekiama kartu vykdyti darnaus vystymosi švietimo projektus.

Bendradarbiaujant su Aplinkos ministerija ir Švietimo ministerija Lietuvos mokyklose pirmą kartą surengta Žalioji pamoka, kurios metu mokiniai supažindinti su darnaus vystymosi principais ir paskatinti per artėjančias vasaros atostogas aktyviai rūpintis aplinka.

2007 kartu su partneriais surengta Konferencija „Pramonės dialogas su aplinka: kaip suderinti konkurencingumą ir rūpestį aplinka?“. Jos pagrindiniai klausimai: Ar išties yra įvykęs požiūrio lūžis į aplinką - nuo XIX a. beatodairiškos pramonės plėtros iki XXI a. darnaus vystymosi idėjos? Kaip įmanoma suderinti laisvos rinkos siekį ir aplinkosauginius reguliavimus? Koks gali būti skirtingų interesų grupių sąveikos modelis? Remti „žaliašias“ iniciatyvas ar imtis tokių iniciatyvų patiems? Ar verta investuoti į „žaliajį“ verslą ir energetiką?

Konferencijoje diskutavo bendrovių vadovai bei aplinkosaugos specialistai, valstybės politiką formuojantys pareigūnai bei diplomatai, nevyriausybinių organizacijų nariai.

Konferencija „Pramonės dialogas su aplinka: kaip suderinti konkurencingumą ir rūpestį aplinka?“

Kova su korupcija

10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų ir papirkinėjimą bei kyšininkavimą)

Koncernas „Achemos grupė“ laikosi sąžiningo verslo principų, Lietuvos įstatymų, vidaus taisyklių ir etikos kodekso. Koncerno pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai - profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika.

Darbuotojai laikosi etikos kodekso, kuriame numatyta, jog darbuotojai vengia privačių ir koncerno teisėtų interesų susikirtimo; veiksmų, galinčių turėti neigiamos įtakos „Achemos grupės“ reputacijai. Nepriimtinas asmeninės naudos siekimas naudojantis tarnybine padėtimi, netoleruojamas tiesiogiai ar netiesiogiai įstatymamas prieštaraujančių pasiūlymų teikimas, kyšininkavimas ar neteisėto užmokesčio ėmimas.

Visų „Achemos grupės“ bendrovių sandėriai, veikla periodiškai audituojami, visose veiklos srityse vykdoma verslo kontrolė.

